

DE SAMVIRKENDE MENIGHEDSPLEJER

Til Folketingets Retsudvalg

27. marts 1991

Vedrørende: Lovforslag nr. L 113 (forslag til lov om ændring af lov om fonde og visse foreninger, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om beskatning af fonde, visse foreninger og institutter m.v.)

På vegne af De Samvirkende Menighedsplejer, der siden 1902 har været engageret i et omfattende kirkeligt/socialt omsorgs- og hjælpearbejde under anvendelse af mangfoldige organisationsformer, skal jeg tillade mig at gøre nogle bemærkninger vedrørende ovennævnte lovforslag.

1. Lovforslaget er først og fremmest positivt, fordi det på området vedrørende selvejende institutioner tager fat på løsningen af nogle af de problemer, som den hidtidige fondslovgivning har skabt. Netop fordi fondslovgivningen også har omfattet selvejende institutioner, der historisk og aktuelt har været rammen om et betydeligt virke inden for nye tiltag, eksperimenter, alternative eller supplerende institutionsformer etc., er det nu utrolig vigtigt, at betingelserne for at bruge den selvejende institution som organisationsform til at udvikle ideer, arbejdskraft og engagement bliver rimelige. Lovforslaget vil fremme dette.

2. For så vidt angår udtrykket »folkekirkens selvejende institutioner« er det imidlertid ikke vort indtryk, at udtrykket dækker den faktiske folkekirkelige virkelighed, når f.eks. stiftsfundene i dag er undergivet fondslovgivningen.

Vi må desuden gøre opmærksom på, at lokale menighedsplejer, der arbejder ud fra den enkelte kirke – i hvert fald de, der har egne vedtægter – indtil nu befinder sig i en gråzone i forhold til fondslovgivningen. Nogle har søgt registrering i overensstemmelse med hidtil gældende fondslovgivning, andre har ikke. Det vil være værdifuldt, hvis såvel stiftsfonde som menighedsplejer kunne henføres til »folkekirkens

selvejende institutioner«. Alternativt kunne det være rimeligt at indføre en bestemmelse i forslaget § 1, nr. 5, således at ikke alene et statsligt eller kommunalt tilsyn kunne begrunde, at fondsmyndigheden meddelte hel eller delvis fritagelse fra loven, men også et folkekirkeligt tilsyn.

3. I det hele taget er der grund til at understrege, at det er en klar forbedring, at denne undtagelsesbestemmelse er foreslået indført i den form, som er nævnt i lovforslaget. Den umådelig restriktive praksis vedrørende tilladelse til at være undtaget fra loven, som hidtil har eksisteret, er uden for enhver rimelighed. Det kan således nævnes, at vi er bekendt med, at en kommune, der i sit eget regnskab har opført en fond, som administreres af kommunalbestyrelsen som bestyrelse for fonden, og som revideres af kommunens revisionsmyndighed, ikke har kunnet blive undtaget fra loven!

4. Må det endelig være tilladt at pege på, at der kan være anledning til at rejse spørgsmålet om, hvilket beløb der medfører, at en fond er omfattet af loven. I lovforslaget nævnes kr. 250.000. Vi mener, der kan være anledning til at overveje dette beløbs størrelse, og foreslår det hævet f.eks. til 1 million kroner. Alternativt må der være mulighed for at indføre en bestemmelse i lovgivningen, således at beløbet kan hæves, uden at der behøves en egentlig lovændring.

Jeg tillader mig i øvrigt at henvise til de grundige bemærkninger, De Samvirkende Menighedsplejers juridiske konsulent, landsretssagfører C. L. Borch, har gjort til nogle af lovforslagets enkelte bestemmelser.

Med venlig hilsen

JENS CHR. NIELSEN

Generalsekretær, præst